

Memorandum

Verkiezingen 26 mei 2019

Armoedebestrijding als beleidsprioriteit

**SAMEN
TEGEN
ARMOEDE**

Foto: Inneke Gebreurs

1. Een structureel armoedebeleid

Welzijnszorg ijvert al bijna 50 jaar voor een structureel armoedebeleid. Dat blijkt ook steeds nodig. De toekomstige Vlaamse en federale regeringen moeten eindelijk werk maken van een écht armoedebestrijdingsbeleid. Welzijnszorg vraagt de federale, Vlaamse en Brusselse overheden in overleg met lokale overheden een plan op te stellen om eindelijk vooruitgang te boeken in de strijd tegen armoede. De coördinerende ministers (premier of minister-president) moeten de voortgang van de uitvoering van dat plan monitoren.

We schuiven binnen dit te ontwikkelen beleid volgende prioriteiten naar voor die een wezenlijk verschil maken voor de meest precare groepen in armoede.

1.1. Menswaardig inkomen

Armoede is een netwerk van sociale uitsluitingen, maar het gebrek aan besteedbaar inkomen creëert een schaarste waardoor vooruitgang op eender welk terrein onmogelijk is. Het besteedbare inkomen van mensen in armoede moet omhoog.

Uitkeringen en vervangingsinkomens hebben tot doel mensen die om een of andere reden, al dan niet tijdelijk, niet in staat zijn om zelf een inkomen te verwerven, toch op een menswaardige manier te laten deelnemen aan de maatschappij. Uitkeringen en vervangingsinkomens onder de Europese armoedegrens, bereiken dit doel uiteraard niet. **Om iedereen een menswaardig leven te garanderen, moeten alle uitkeringen en vervangingsinkomens tegen het einde van de legislatuur opgetrokken worden tot boven de armoedegrens.**

Maatregelen zoals beperkingen in de tijd of degressiviteit van werkloosheidsuitkeringen, gebruiken armoede als tactiek om mensen aan het werk te krijgen. Maar armoede is allesbehalve een magische toegangspoort tot de arbeidsmarkt, integendeel. De energie die gaat naar het moeten overleven met een te klein inkomen, kan niet langer gaan naar de zoektocht naar werk. **Welzijnszorg vraagt de afschaffing van de degressiviteit in de werkloosheidsreglementering.**

Veel gezinnen met kinderen, en in het bijzonder eenoudergezinnen, hebben het moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen. Ook als ze werk hebben. De kinderbijslag zou voor deze gezinnen de steun moeten bieden om kinderen op een comfortabele manier te laten opgroeien. Helaas werd bij de regionalisering en hervorming van de kinderbijslag te weinig gekozen om net die mensen met een laag inkomen te ondersteunen. We pleiten er dan ook voor om **de sociale toeslag binnen de kinderbijslag te verhogen.** Naast het verhogen van de sociale toeslag, moeten

deze bedragen ook gediversifieerd ingezet worden op basis van verschillende inkomensgrenzen. Zo'n getrappt systeem voorkomt een armoedeval.

1.2. Rechtentoekenning als spil in armoedebestrijding

Onderbescherming is een van de grootste uitdagingen in de armoedebestrijding. Het wil namelijk zeggen dat mensen wel recht hebben op bepaalde tegemoetkoming of kortingen, maar er geen gebruik van maken. In de meeste gevallen worden die rechten niet opgenomen omdat men geen weet heeft van het bestaan ervan of omdat het aanvragen als te moeilijk wordt ervaren.

Welzijnszorg vraagt daarom de automatische toekenning van rechten.

Welzijnszorg juicht de stappen naar een register van sociale tegemoetkomingen toe. Maar dit register is maar een hulp om onderbescherming tegen te gaan als:

- Het register makkelijk toegankelijk is;
- Ook te raadplegen is door sociaal werkers, ondersteuners en brugfiguren bij armoedeorganisaties;
- Aanvragen vereenvoudigd worden, door gebruik van door de overheid beschikbare informatie

Voor mensen in armoede is digitalisering niet altijd de oplossing om aanvragen makkelijker te laten lopen. Automatisering is dat wel.

Foto: Kris van Mad Monkey

2. Een toekomst zonder armoede: Prioriteiten vanuit de recente campagnes

Het verhogen van het inkomen en het toekennen van rechten zijn basisvereisten voor een effectief armoedebestrijdingsbeleid. Maar ook op vlak van onderwijs, huisvesting, werk en gezondheid, ... ervaren mensen in armoede uitsluiting.

2.1. Gelijke kansen op school

Het recht op kwaliteitsvol onderwijs is enkel realiseerbaar wanneer onderwijs betaalbaar is.

Welzijnszorg vraagt daarom de invoering van de verplichte kostenbeheersing in scholen, met een maximumfactuur in het secundair onderwijs als belangrijk instrument.

Andere aanbevelingen zijn terug te vinden in ons dossier [‘1 op 5 loopt school in de buitenbaan’](#)

2.2. Kwaliteitsvol wonen, een grondrecht

Mensen in armoede hebben slechts zelden toegang tot kwaliteitsvolle, energiezuinige woningen. Welzijnszorg vraagt daarom dat er een groot renovatiepact komt, met extra middelen voor renovatie binnen de sociale huisvestingsector en stimulerende maatregelen met bijhorende verplichtingen voor de private huisvestingssector.

Water, gas en elektriciteit zijn basisbehoeften: daarom vraagt Welzijnszorg dat de toegang tot deze basisbehoeften ten allen tijde gegarandeerd blijft.

Meer lezen over de toegang tot de woonmarkt?

[Dossier 2015: ‘Een toekomst zonder armoede’](#)

2.3. Duurzaam werk

Begeleiding naar werk moet gericht zijn op het boeken van duurzame resultaten. Dit kan enkel indien er in de begeleiding ook oog is voor de levenscontext van mensen. Welzijnszorg vraagt daarom een integrale trajectbegeleiding op maat van de persoon.

Het hebben van werk wil niet altijd zeggen dat het inkomen zo stabiel is dat tegemoetkomingen en

kortingen niet meer nodig zijn. Om werkloosheidsvalten te vermijden, moeten rechten behouden blijven tijdens de eerste periode van werk.

Andere aanbevelingen kan u na lezen in het dossier [‘Werk armoede weg’](#)

2.4. Armoede, een gezondheidsrisico

Een goede gezondheid betekent ook je goed voelen in je hoofd, toegang tot gezonde voeding, voldoende beweging en een gezonde leefomgeving. Om de gezondheidskloof te bestrijden zijn goede informatie en hulp onontbeerlijk. Hiervoor vragen we dat er middelen vrijgemaakt worden voor bewegings- en voedingsdeskundigheid in multidisciplinaire eerstelijnspraktijken en bij (boven)lokale actoren, waardoor mensen in armoede advies en begeleiding op maat kan aangeboden worden.

Om iedereen toegang te verzekeren tot kwaliteitsvolle gezondheidszorg vraagt Welzijnszorg een versterking van de verplichte solidaire ziekteverzekering.

Meer lezen over een toekomst in goede gezondheid?

[Dossier 2015: ‘een toekomst zonder armoede’](#)

Foto: Leyla Aerts

3. Een breed gedragen netwerk

Welzijnszorg zoekt actief naar samenwerking met andere organisaties en met de overheden. Welzijnszorg stond 10 jaar geleden mee aan de wieg van het samenwerkingsverband “Decenniumdoelen 2017”.

In 2019 herlanceren we samen de doelstelling om armoede te halveren. Welzijnszorg onderschrijft de prioriteiten van Decenniumdoelen om komaf te maken met armoede.

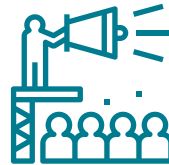
Meer informatie [in deze folder](#) en op **#komafmetarmoede**

Wie is Welzijnszorg & Samen Tegen Armoede?

Welzijnszorg is de grootste beweging tegen armoede van Vlaanderen en Brussel

Met ons **campagne**merk Samen Tegen Armoede voeren we jaarlijks in december actie.

Welzijnszorg wil wegen op het **beleid en pleit voor structurele armoedebestrijding**. We informeren en doen beleidsvoorstellen.

Welzijnszorg ondersteunt ruim honderd **armoedeprojecten** financieel en zet in op wederzijdse versterking. De jaarlijkse 'Prijs Armoede Uitsluiten' plaatst organisaties en projecten in de kijker die zich op een bijzondere manier engageren in de strijd tegen armoede en uitsluiting.

Welzijnszorg hecht veel belang aan **educatie** en bewustmaking. We maken lespakketten voor het **onderwijs** en bieden vormingsmateriaal voor **verenigingen** die rond armoede aan de slag willen gaan.

Contact

Annabel Cardoen

Politiek werk
annabel.cardoen@welzijnszorg.be
02 548 26 85

Welzijnszorg vzw

Huidevettersstraat 165
1000 Brussel
www.welzijnszorg.be

Foto cover: Inneke Gebreurs

SAMEN
TEGEN
ARMOEDE